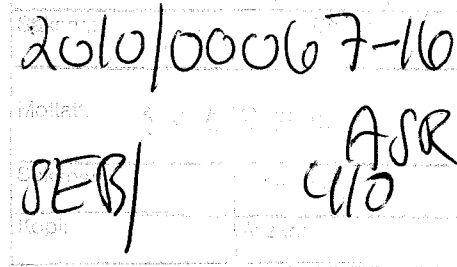

Det Kongelige Landbruks - og Matdepartement

Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Vår ref.: 10/9866 / 08/917 / FA-V60

Saksbehandler: Johan Norum

E-post: johan.norum@eigersund.kommune.no

Dato: 09.04.2010

Direkte telefon: 51 46 10 33 /

Deres ref.: /

Høring - endring i forskrift om nydyrking - Eigersund kommune

Eigersund kommune viser til brev fra LMD, datert 17.02.2010. I dette brevet kan vi lese at departementet ber om merknader til forslag om endring i nydyrkingsforskriften (FOR-1997-05-02-423).

I høringsbrevet fra departementet kan vi se at det fremmes forslag om å endre nydyrkingsforskriften på flere områder. Man foreslår endringer i §§ 1, 3, 5, 6, og 9.

Mer konkret vil disse endringer, slik de er nedtegnet i forskriften, bety et forbud mot nydyrking av myr med torvlag over 30 cm. Videre vil forbudet også gjelde gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unytta i mer enn 20 år.

Et forbud mot nydyrking som foreslås i departementets høringsdokument vil kunne få store konsekvenser for landbruket i vår kommune. Mye av jordbruksarealet er basert på oppdyrket myr, og i enkelte områder er det lite annet areal enn myr som kan være gjenstand for nydyrking innenfor forsvarlige økonomiske rammer.

Når det i tillegg foreslås at areal som tidligere har vært nydyrket og drenert, men som av ulike grunner har vært unytta de siste 20 år, heller ikke kan gjenoppdyrkes, mener Eigersund kommune at angjeldende forslag kan få dramatiske følger for utviklingsmulighet for det enkelte gårdsbruk.

På landsbasis nedbygges om lag 20.000 daa dyrka og dyrkbart areal årlig. Av dette er om lag 10.000 daa dyrka jord. I en slik situasjon er det vanskelig å se at man kommer utenom nydyrking, også av myr, for å kompensere for avgang av jordbruksareal til andre formål enn jordbruk.

Innen 2030 vil det trolig være om lag 5,7 millioner innbyggere i vårt land (SSB – beregninger). Det vil bety at norsk landbruk må øke produksjonen med ca 20% for å kunne opprettholde dagens forsyningsgrad av norskprodusert mat.

Beredskapshensyn gjeldende egenproduserte matvarer, synes å være uteglemt i departementets høringsdokument. Det vil utvilsomt være et faktum, slik vi ser det, at det vil bli vanskelig å opprettholde egenforsyningsgraden av norskproduserte matvarer dersom en vesentlig del av dyrkbart areal blir forbudsbelagt for nydyrking.

Lokalt i vår kommune vil mange gårdsbruk kunne komme i fare for å måtte øke innslaget av leid areal for å opprettholde grovfôrproduksjonen. En slik situasjon fører med seg usikkerhet for næringsutøveren og økte kostnader (også miljøkostnader) i samband transport av innsatsfaktorer og avlingsberging.

Eigersund kommune innser og søker å ta grep lokalt når det gjelder de utfordringer Norge og også resten av verden står overfor i samband med klimautfordringene. Vi er selvsagt av den oppfatning at også landbruket må gjøre sin del av den innsats som må til for å redusere utslipp av skadelige klimagasser.

Det er i et slikt perspektiv av vesentlig verdi å se om de tiltak man setter inn har den effekt de er ment å skulle ha, og også om kostnadene ved tiltakene står i forhold til det man oppnår som gevinst ved tiltakene.

Vi ser det slik at det før en beslutning tas, må det foreligge en solid dokumentasjon angjeldende alle forhold som vil berøres av beslutningen. Vi kan ikke se at det er tilfellet i departementets høringsdokument. Man har ikke søkt å dokumentere hva for følger et myrdyrkingsforbud vil ha for norsk landbruk. Man har i tall søkt å synliggjøre utslippsmengde av total CO₂ fra myrarealer som dyrkes, men har ikke søkt å forklare at de tall som presenteres gir et unyansert bilde av totalt utslipp av CO₂.

Mengde CO₂ lagret i torv er avhengig av den botaniske sammensetning av torva og torvas omdanningsgrad. Etter hva vi kan se tillegges ikke opprinnelsesmaterialet eller forskjellig omdanningsgrad noen betydning i nærliggende høringsdokument.

Vi ser dog ikke noen grunn til å gå nærmere inn i den vitenskapelige del av materien, men synes det er viktig å påpeke ovenstående. Det gjenstår etter hva vi leser av faglitteratur ennå mye forskning rundt myr og torvs betydning i klimakretsløpet. Et forskningssamarbeid vi er kjent med på nordisk nivå – (Nordic Peat Network) erkjenner også behovet for mer viten innenfor dette vitenskapsfelt.

Vi kan videre i høringsdokumentet lese at departementet presiserer at myr, utover rent klimamessige forhold, også er en arealtype som generelt har stor betydning for biologisk mangfold samt kulturminner.

Eigersund kommune, landbruksforvaltningen er meget klar over dette forhold. Eksisterende forskrift inneholder da også klare bestemmelser som ivaretar miljø- biologisk mangfold og kulturminneaspektet innenfor et strengt regime.

Dette synliggjøres i forskrift om nydyrking Kapittel II § 5. I denne paragrafen kan vi lese at :

Ved avgjørelsen skal det legges særlig vekt på hvilke virkninger tiltaket påregnes å få for natur og kulturlandskapsverdiene. Ved denne vektleggingen skal det tas hensyn til om det på arealet er sjeldne miljøverdier og hvor sjeldne miljøverdier er.

I tillegg skal man ved vurdering av nydyrkingssaker gjennomgå en sjekklister som meget klart fokuserer på planter, dyr og deres leveområder. Sjekklister er vedlegg 3 i Landbruksdepartementets rundskriv M-19/97.

Således vil vi anføre at det allerede foreligger sterke føringer, for så vidt gjelder hensynet til biologisk mangfold. Vi er som resultat av dette, ikke enig i at et forbud mot myrdyrking er nødvendig for å ivareta hensynet til biologisk mangfold og kulturminner. For ordens skyld vil vi nevne at ved nydyrkingssøknader vil det aktuelle areal alltid være vurdert av sektormyndighet innen kulturminnevern (fylkeskommunens kulturseksjon), slik det er pålegg om etter kulturminnelovens krav til undersøkelsesplikt ved tiltak i terreng.

Vi er av den oppfatning at et forbud mot myrdyrking ikke er tilstrekkelig utredet. Det bør være et minstekrav til lovgivere at man i forkant av regelendringer foretar en så nøye vurdering som det er mulig å gjøre, og at man tar seg tid til dette.

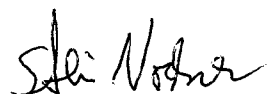
Vi forstår at det tilsynelatende er tidsriktig politikk å fremme angjeldende forslag, men vil advare mot de konsekvenser dette kan få for landbruksnæringen i vårt land og i vår kommune.

Det forslag som ligger i høringsdokumentet vil legge sterke restriksjoner på enkelteierdommer og muligheten for næringsutvikling av disse.

Grunneierretten vil på en veldig sterk måte komme under press ved et nydyrkingsforbud for myr, og det er viktig at de som berøres sterkest av forbudet gis den beste bakgrunnsinformasjon for å evne å forstå beveggrunnen for de foreslåtte endringer. I så måte er ikke nærliggende høringsdokument noe godt utgangspunkt.

Eigersund kommune vil etter en nøye vurdering ikke kunne tilrå overfor LMD at de endringer som er foreslått settes ut i live før det er foretatt en mer grundig og målrettet vurdering av tenkelige samfunnsmessige og næringsmessige konsekvenser av forslaget.

Med vennlig hilsen

Steinar Nordvoll
Jordbrukssjef

Johan Norum
Fagkonsulent landbruk

